

DOMOVINA

Oglasi:

Za 1 mm × 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, uradni 1.20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K.

Večkratne objave popust.

Izhaja vsak petek.

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Šodna ulica 6.

Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K.

Morilci.

Po ponesrečenem atentatu na našega priljubljenega prestolonaslednika Aleksandra so izvršili komunisti atentat na ministra Draškovića. Ta atentat se je žalibog posrečil. Ministru Draškoviću je pretrgala zločinska roka nit življenja. Ubijalec Alijagić, komunist, je izjavil, da se je maščeval nad Draškovićem zaradi takozvane «Obznane», t. j. odredbe proti komunistom, katero je izdelal bivši minister za notranje zadeve, Drašković.

Obznana je bila naperjena proti temnim elementom, ki so ogrožali obstoj in notranji red naše države. Obznana ni uvedla nasilja nad mirnimi državljani, temveč je hotela doseči le to, da ne bi delamrži ni hujskači in prevratneži zavedli nerazsodnih množic do nepremišljenih dejanj.

Kateri količjak pametno misleči človek pa more verjeti, da bi se pri nas mogel vzdržati boljševiški režim. Vzdržati se ne more ne samo zaradi tega, ker je narod v veliki večini proti boljševizmu, temveč tudi zaradi tega, ker bi boljševiške Jugoslavije ne trpeli naši sosede niti teden dni. Gotovo to uvidevajo tudi komunisti.

Kaj neki hočejo potem komunisti? Oni hočejo marsikaj. Nekateri si želijo samo zmed in anarhije v državi, ker se pri takih razmerah more kaj nagrabiti. Drugi bi radi izvedli poskus... Ne briga jih, če pahnejo narod tudi v nesrečo. So pa med njimi tudi ljudje, duševno bolani. Ti so načelni prevratneži. Če bi se uvedel pri nas boljševiški režim, bi bili ti zopet prvi, ki bi se naveličali boljševikov in bi začeli gojiti zopet prevratne ideje. Ti duševni bolniki, ki so često voditelji v stranki, so najnevarnejši. Dajo se najlažje uporabiti za atentate, ker je to nevaren posel, nevarnosti pa ti ravno ljubijo.

Komunisti so po vsem svetu enaki. Povsod se hočejo uveljaviti z nasilji in umori. V Nemčiji so lani povzročili krvave poboje. Hoteli so se polastiti vlade in uvesti boljševiški režim v Nemčiji. Vsa Nemčija se je zibala v stebrih — čeprav štejejo komunisti v Nemčiji razmeroma le neznatno število pristašev.

Načelo komunistov je, uveljaviti se z nasiljem. To tudi povsod priznavajo. V tem pa je tudi vsa njihova sila, ne v številu.

Ako se je proti takim elementom postavila država v bran s strogimi odredbami, je pač razumljivo. Ali bi mogoče naj pustili, da se boljševizem mirno razpase in nam ugrabi komaj pridobljeno svobodo? Stranke, ki so se postavile direktno ali indirektno v bran komunistov, niso stranke, katerim se more zaupati država. Oni, ki trdijo, da je naše komuniste privedla

do atentatov maščevalnost zaradi «Obznane»; namenoma lažejo ali pa komunistov ne poznajo, kar je pa težko verjetno. Ti branilci komunističnih morilcev niso bili in ne bodo nikoli resnični Jugoslavoani. Ravno te ljudi dobimo tudi v onih vrstah, ki pljujejo slepo na ustavo, katero je celo merodajno inozemstvo priznalo za napredno. Recimo in vzemimo, da so v današnjih vladnih strankah osebe, ki imajo kakšne napake. Zaradi tega pa vendar ne gre pljuvati na princip. Kdor tudi samo indirektno brani stranko morilcev, kdor skuša iz osebnih mrženj ali strankarske zagrizenosti podkopati vsako avtoriteto, kdor oblaja in okleveče vsako naredbo, kdor slepo ne priznava ničesar, kar sedanja vlada napravi, je rušilec države. Ta ni državotvoren, da rabimo izraz, katerega se v ironičnem zmislu proti nam poslužuje opozicija. Na ta način se ne vrši strankarski boj. To je rovarjenje proti državi. Mogoče je to rovarjenje včasih tudi nezavedno. Na dejstvu pa to nič ne spremeni.

Te vrste veljajo zlasti za narodne socialiste, katerih velika večina je brez dvoma zavedno jugoslovanska. Kar pa počenja danes Peskovo NSS-glasilo «Jugoslavija», to že diši po prevratnosti. Zakulisniki pri «Jugoslaviji» se igrajo z ognjem iz osebne mrznje. Iz osebne mrznje proti možem vladnih strank zlija Peskov žurnal gnojnico zlasti na demokrate, pa naj je teh delo dobro ali slabo. Narodni-socialistični vodje Peskovega kalibra prireajo shode, katerih se udeležujejo komunisti, ki pritrjujejo njihovim izvajanjem. Ravno tako se bratijo narodni socialistični vodje s klerikalci, katerih mariborsko glasilo «Straža» psuje Sokola in se norčuje iz preiskave proti sokrivcem atentata na regenta. To mora narodno-socialističnim pristašem in idealistom odpreti oči.

Kdor danes kakorkoli zagovarja stranko morilcev, spada med grobokopce države. Vsak izgovor na nesimpatične državnike je jalov.

Sokolsko slavlje v Kranju.

Zadnjo nedeljo se je vršil v Kranju zlet gorenjske sokolske župe, ki so se ga udeležili tudi množestveni Sokoli iz Ljubljane. Ob 12. uri se je vršil veličasten sprevod iz telovadnice preko savskega mostu pred mestno hišo v Kranju. Spreveda se je udeležilo 400 Sokolov v kroju in 1000 Sokolic in naraščaja. Sprevod je bil povsod viharo pozdravljen od mnogobrojnega občinstva. Pred mestno hišo jih je pozdravil župan Ciril Pirč, ki je povdarjal zvestobo mesta Kranja narodnemu in sokolskemu programu. Mesto Kranj ima sicer orla v svojem grbu, vendar gre

pri tem za belega orla, ki je na zastavah zmagovite srbske vojske in za orla, ki v sinjih višavah išče solaca. Nato je govoril starosta gorenjske sokolske župe brat dr. Triller iz Radovljice, v imenu jugoslovenskega sokolskega Saveza pa dr. Vladimir Ravnihar. V imenu slavečega Sokola se je zahvalil starosta brat Valenčič. Vsi govori so bili viharo pozdravljeni od udeležencev, ki so napolnili ves trg pred mestno hišo.

Popoldne je pri telovadbi pokazal gorenjski Sokol sadove svojega neumornega dela. Končno so nastopile tudi vzorne vrste iz Ljubljane, ki so izvajale z nedosežno bravuro Murnikove vaje. Po telovadbi, ki je trajala tri ure, se je razvila animirana zabava.

Sokolski zlet v Kranju je pokazal, da je večina Kranja v Taboru sokolstva.

Dopisi.

Novo mesto. Pišejo nam: Predvečer rojstnega dne kralja Petra smo tudi pri nas svečano obhajali. Bilo je vse razsvetljeno, le na okrajnem glavarstvu, ki je bilo za časa Avstrije za vsako malenkost v lučih, je bila sedaj prava egiptovska tema. Ako se že od župnika ne more zahtevati, da proslavi kraljev rojstni dan, moremo to zahtevati vsaj od g. glavarja, ki je vladni zastopnik. Dolgo časa smo čakali, da bo kdo ožigosal ta škandal. Saj je takšno početje vendar sramota. Kaj si je neki mislil preprosti narod, ki je videl za časa Avstrije, kako so proslavljali vsakokrat rojstni dan in god Franca Jožefa. Naj bi se njegova prevzvišena «Sedanost» malo bolj brigala za to, ne pa za dr. Vošnjaka in dr. Žerjavo, o katerih ve vedno kaj povedati.

Trbovlje. Nedeljski shod, ki ga je priredila pred Fortejevo gostilno narodnosocialna stranka, je bil za vsakega nepristranskega opazovalca prava pobratimija med komunisti in peščico naših «narodnih» socialistov. Shodu je predsedoval starosta tukajšnjega Sokola (?), ki je s svojo prebrisano taktiko pri zadnjih občinskih volitvah pripomogel klerikalcem do dveh mandatov poduradniške skupine. Govor poslanca Brandnerja je bil, dasi zabeljen z mastnimi ocvirki, kakor: policajdemokrati, bankokrati in drugimi podobnimi cvetkami iz naših protiuštavarskih listov, vendarle težko prebavljev za večino poslušalcev, kar je potrdil sam posl. sodrug Koren, ki je svojega tovariša prijateljsko opomnil, da se moti, če misli, da je prišel čas, ko bo mogoče v kalnem ribariti. Drugače pa je moral biti zadovoljen z govorom narodnosocialnega poslanca vsak najbolj zagrizen komunist. Splošna sodba je, da bi bolj revolucionarno ne opravil tega niti sam g. Sima Marković. Zlasti neokusne so bile njegove opazke o pokojnem ministru Draškoviću, ki so ga

baš medtem pokopavali doli v Beogradu. Čemu vplivati na že itak dosti zbegano množico s takimi ciničnimi namigavanji, ki bijejo v obraz vsakega, še tako pičlemu čutu pietete. Morovanje o bodočih velikih županih, valutni reformi itd. je poskrbelo za primerno zabavo, ki jo je bilo iz hvaležnosti treba nuditi mirnim poslušalcem, ki niso navajeni poslušati govornikov drugih strank. Zato čestitamo našim nerodnim socialistom na uspehu tega shoda, ki je odbil od njihove stranke vse trezno misleče in res narodne ljudi, pridobil pa gotovo niti enega komunistu. —i—

Politični pregled.

Ustava je sprejeta, deželne vlade so odpravljene, ker v bodoče bomo imeli samo eno vladu za vso državo. Dokler se ne razdeli država na manjša upravna ozemlja, so dobile dežele

pokrajinske namestnike,

ki so že imenovani in tudi nastopili svoja službena mesta. Na Slovenskem je namestnik Ivan Hribar, nekdanji dolgoletni ljubljanski župan in državni poslanec, ki je bil še pred vojno, posebno pa za časa vojne zaradi svojega odločnega slovanskega nastopanja od avstrijskih oblasti kruto preganjan in postal po avstrijskem polomu poslanik naše države v Pragi. Boljšega namestnika res nismo mogli dobiti, s tem imenovanjem je dobil največje in najlepše zadoščenje Ivan Hribar sam, ker je prišel v ravno ono palačo na Bleiweisovi cesti v Ljubljani, v kateri so se včasih pod baronom Schwarzmom kovali črni načrti proti njemu in našemu narodu sploh. Z njegovim imenovanjem so dobili zadoščenje tudi vsi oni naši narodni ljudje, ki so bili preganjani v avstrijskih časih, potem so morali pa v osvobojeni domovini gledati na čelu deželne vlade nekdanje zveste služabnike vsakokratne avstrijske vlade. Zato je bil namestnik Hribar res pristrčno sprejet, ko je pretekli torek prišel iz Prage v Ljubljano, ker vidijo v njem vsi dokaz, da se bo pri nas odslej vladalo resnično v narodnem, jugoslovanskem in ne več v Brejčevem duhu.

V Beogradu se sestane 30. t. m. narodna skupščina

k izrednemu zasedanju,

k čemur je dal povod ostudni umor Milorada Draškovića, ki ga je zločinec-komunist ustrelil v Delnicah. Vlada in poslanci so se odločili na oster in odločen nastop proti komunističnim morilcem in v tem izrednem zasedanju skupščine dobimo tudi zakon o redu in delu, ki je res zelo potreben, ker do sedaj je vsaka baraba mogla psovati državo in njene uredbe, z večnimi

štrajki, ki so jih uprizarjali komunisti, se je pa onemogočal gospodarski razvoj in napredek. Komunistična stranka, kot stranka moritve in nereda, bo sploh prepovedana, kakor se to že zgodilo tudi v drugih državah, n. pr. v Ameriki. Tako bo našega komunizma kmalu konec, ker nastopa proti njemu z vso odločnostjo vse kar resno, trezno in pošteno misli in takih ljudi je v državi, hvala Bogu, ogromna večina, ki ne bo dovolila, da bi nam komunisti pobili najboljše naše ljudi. Po celi državi se snujejo organizacije dobromislečnih ljudi v svrhu odbijanja napadov na red in na državo od strani delamrznih, pokvarjenih ljudi.

V našem južnem sosedstvu, kjer nikdar ni miru, se dogajajo resni dogodki,

v Albaniji je izbruhnila domača vojna,

ker se Albanci ne strinjajo med sabo in hoče imeti pleme Miriditov svojo samostojnost. To svojo samostojnost hočejo doseči Miriditi z orožjem in so se uprli proti albanski vladi v Tirani. Ker meji Albanija v velikem delu na našo državo, ne more biti nam vseeno kaj se tam godi, posebno ker bi oni, ki bodo premagani, lahko zbežali na naše ozemlje in tam ropali. Zato je naša vojna uprava ukrenila vse potrebno, da to prepreči in razoroži vse Albance, ki bi prestopili našo mejo. Reda in miru v Albaniji ne bo nikdar in edino pametno bi bilo, ko bi se ta dežela razdelila med sosedo, to je med našo državo in Grčijo, samo na ta način se bo napravil v teh divjih krajih red.

V Mali Aziji se vršijo dalje ljuti boji med Turki in Grki

z menjajočo se srečo. Nekaj časa so napredovali Turki, zadnje dni so pa Grki Turke močno potisnili nazaj in zdi se, da so Grki močnejši, ker Turkom primanjkuje orožja in streliva, ker so odrezani od drugega sveta, Grki imajo pa vsega tega dovolj. Navzlic temu je danes še težko prerokovati končni izid te vojne, posebno ker to ni odvisno samo od orožja, temveč v veliki meri tudi od splošne, ne samo evropske, temveč svetovne politike.

V italijanskem parlamentu se dogajajo čudne reči, celo do pretenov prihaja med fašisti in komunisti in ta parlament podaja prav žalostno sliko razdrapanih razmer v Italiji. Namesto da bi se ta parlament pečal z vprašanjem, kako urediti te razdrapane razmere, se govori o vseh mogočih drugih rečeh, tudi

proti našemu sokolstvu

na zaslužnjem našem ozemlju, ki vrši svoje mirno delo narodne probe. Tržaški poslanec Giunta je vložil ostro interpelacijo proti temu sokolstvu, ki je posebno primorskim Italijanom trn v peti, ampak Italijani so v veliki zmoti, ako mislijo, da bodo na ta ali oni način dosegli svoj cilj na Primorskem in Notranjskem: da poitalijančijo naše zavedno ljudstvo na tem ozemlju. Prej kot se zgodi to, bo zasijalo solnce jugoslovanske svobode tudi na krševitem Krasu in ob naši Adriji!

Boljševizem v Rusiji je doigral svojo ulogo. Uničil je to bogato državo popolnoma, v tem nekdanj najrodovitnejšem delu Evrope

vlada danes lakota

in milijoni ljudi umirajo na begu iz svojih rodni krajih, kjer ni no-

bene hrane. To je posledica boljše-viškega gospodarstva. V velikih delih Rusije je tudi v prejšnjih časih bila slaba letina zaradi suše, ali Rusija je ogromna država in vlada je vedno skrbela, da je v kraje, kjer je suša uničila letino, poslala žito iz drugih delov države, pod boljševiki so pa železnice tako za nič, da je nemogoč prevoz žita iz enega dela države v drugi, velikanskih žitnih skladišč, ki so bila poprej za vsak slučaj vedno polna, pa tudi ni več, ker za take reči boljševiki pač niso imeli časa brigati se. In tako gladuje danes velik del Rusije, ljudstvo beži v oddaljene dele države, kjer je živil in umira na velikih razdaljah od lakote. To bo menda konec boljševiške vlade, ker samo boljševiki so zakrivali to nesrečo.

Gospodarstvo.

SVETOVNA LETINA.

Po poročilih, ki prihajajo iz raznih držav o letošnji letini sploh, zlasti pa o žetvi, posnemamo, da bo letošnja svetovna letina povoljna.

V naši državi je žito čisto povoljno obrodilo. V Sloveniji nikjer ne tožijo, da so nezadovoljni z žetvijo. V Srbiji je zlasti dobro storila pšenica. Ravno tako na Hrvaškem in celo v Dalmaciji. Iz Vojvodine so prihajala nekaj časa zelo slaba poročila. Sedaj pa se je izkazalo, da ni tako hudo. Žito je sicer slabše dalo, toda je zato težje in boljše. Koruza je doslej po vsej Jugoslaviji kazala dobro. Samo ta suša, ki je pritisnila sedaj, ji lahko postane nevarna. Tudi sadja v Jugoslaviji ne bo manjkalo. Ponekod ga je letos sicer malo, pa ga je zato v drugih krajih naše države več. Češpelj pa menda nikjer ne bo veliko, ker odpadajo. Vinogradi skoro povsod v naši državi dobro obetajo. Toča je le v posameznih krajih škodovala, vendar ne toliko, da bi to posebno vplivalo na celoten uspeh letine v naši državi.

Zlasti ugodna poročila o žetvi prihajajo iz Francije, ker meri posejana površina zemlje veliko manj, kot pred vojno, a bo uspeh ravno takšen, kot pred vojno. Srednje se je obnesla žetev tudi v Rumuniji. Na Madžarskem je žetev povoljna. Celot v Avstriji so letos zadovoljni. Češkoslovaška govori o dobri žetvi. Tudi iz Avstralije poročajo o dobrih izgledih žetve. V Zedinjenih državah je žetev srednja.

O izredno slabi žetvi poročajo samo iz Indije in Rusije. V Rusiji je po nekaterih pokrajinah žetev popolnoma uničena in se bo pridelalo žita mogoče komaj nekaj na polovico toliko, kot pred vojno.

= Kmetijski pouk po deželi. Poverjenišvo za kmetijstvo priredi na podlagi došlih prošelj sledeča predavanja tekom prihodnjega časa in sicer: 1.) v nedeljo dne 31. julija: pri Sv. Petru pod Mariborom (strok. učit. inž. Petkovšek o poljedelstvu); 2.) v nedeljo dne 7. avgusta: v Gođešicah pri Škofji Loki (kmet. svetnik Rohrmann o poljedelstvu); 3.) v nedeljo 14. avgusta: V Slatini (viš. živinor. nadzornik inž. Zidanšek o živinoreji), v Teharjih (strok. učit. inž. Kropivšek o živinoreji in pridelovanju kreme); v ponedeljek na praznik 15. avgusta: v Rogatcu (viš. živinor. nadzornik inž. Zidanšek o živinoreji).

= Kmetijski tečaji po deželi. Poverjenišvo za kmetijstvo namerava tekom letošnje zime prirediti več kratkih kmetijskih tečajev po deželi,

ki bodo trajali po en teden. To bodo: tečaji za gnojenje in tečaji za strežbo živine. Ti tečaji se imajo prirediti od novembra do konca februarja in so namenjeni moški in ženski mladini od 16. leta starosti naprej. Prirejali se bodo pod sledečimi pogoji: 1.) da se prihlasi zadostno število udeležencev, najmanj 30, ki se zavežejo, da bodo tečaj redno in točno obiskovali; 2.) da se za tečaj poskrbi potrebni prostor (učna soba) s kurjavo. Ves pouk bo kolikor mogoče praktičen in je zaradi tega pridobiti tistim krajevnim zastopom (kmetijskim organizacijam, izobraževalnim društvom, županstvom itd.), ki želijo take tečaje organizirati, tudi pripravno kmetijo, kjer bi se lahko ena in druga stvar pokazala in z delom razložila. Interesenti naj se za prireditve teh tečajev obračajo pravočasno na poverjenišvo za kmetijstvo v Ljubljani, kjer se dobe vsa potrebna nadaljnja pojasnila.

= Državna podkovska šola uljudno obvešča konjerejce in lastnike konj, da se odslej v sredah in petkih popoldne konji ne bodo podkovali, izvzemši najnujnejše slučaje.

= Cene na ljubljanskem trgu so bile prejšnji teden sledeče: volovsko meso 30 do 36 K kg, telečje meso 22 do 24 K kg. Na stojnicah Smoljan in Predovič: telečje meso 18 do 20 K kg. Sadni trg je sedaj zopet založen po zmernejših cenah samo z domačim blagom. Hruške po 12 do 14 K kg, jabolka dobre kvalitete 12 K kg, jabolka na kmečkem trgu 8 K kg, marelice 22 K kg, ringlo 22 K kg, kumare 6 do 10 K kg, karfijole 10 do 12 K kg, buče 3 do 4 K kg, grah 5 do 8 K kg, čebula 5 do 6 K kg, fižol v stročju 3 do 4 K kg, krompir 2 do 3 K kg, novo zelje 5 K glava. — Jaje je na trgu dovolj po 2.40 K komad. Cene žitu so poskočile. Oves na debelo 7.50 K kg. Moka štev. 0 18 K kg, najboljša kakovosti 18.50 K kg.

= Cene svinj v Mariboru. Na svinjski sejem, ki se je vršil dne 22. julija, je bilo pripeljanih 167 prasičev in 4 koze. Cene so bile sledeče: plemenske svinje kg žive teže 20 do 24 K, polpitane 20 do 24 K, 6 do 8 tednov stari prasiči 200 do 300 K, pol leta stari 600 do 900 K. Kupčija je bila zelo živahna.

= Vrednost naše krone. Dne 25. julija se je dobilo za 100 naših kron 3 švicarske franke 70 centimov. Od 23. do 25. julija je vrednost 100 naših kron narasla za 5 centimov. V Avstriji se je dobilo za 100 naših kron 550 do 555 avstrijskih kron, kar pomeni, da naša krona, navzlic temu, da je v drugih državah njena vrednost padla, v Avstriji še vedno dobro stoji in da je 5 in pol krat toliko vredna kot avstrijska krona.

= Celokupni naš izvoz v prvih štirih mesecih letošnjega leta je znašal vrednost 786 milijonov dinarjev. Med tem je bilo samo poljskih pridelkov in živine za 622 milijonov dinarjev. Lani smo izvozili v 9 mesecih blaga za 710 milijonov, torej smo letos v 4 mesecih prekosili lanski 9mesečni izvoz za 76 milijonov dinarjev. Zanimivo je tudi to, da je bil lani na prvem mestu kot izvozni predmet les, letos pa so poljski pridelki in živina.

= 12 popravljenih lokomotiv je prišlo pred nekaj dnevi iz Budimpešte, kamor so bile nedavno poslone v popravilo.

= Slab hmelj na Češkem. Hmeljska uš se je v okolici Zátca na Češkem zelo razširila in grozi uničiti slabše hmeljske nasade. Hmeljska letina na Češkem se ne obeta kaj pri-

da, ker hmelju tudi sedanja vročina ne koristi.

= Padanje cen živine na Dunaju. Vsled obilnega dovoza madžarske živine na dunajski trg so začele cene padati.

= Prost izvoz živine iz Češkoslovaške. Ker se je živina v Češkoslovaški znatno pomnožila in pomanjkuje krmil, je vlada sklenila dovoliti prost izvoz živine samo pod pogojem, da mora izvoznik staviti 20 odstotkov živine, ki jo ima pripravljeno za izvoz domačim odjemalcem na razpolago po ceni 4 češkoslovaške krone (okroglo naše krone 8.20) za 1 kg žive vage.

= Vrednost rumunskega denarja pada ne zaradi slabega gospodarskega položaja v državi, temveč zaradi napetih političnih razmer. Podobno kot pri nas so tudi v Rumuniji na delu prevratne stranke, ki s svojim rovarjenjem škodujejo konsolidaciji države, vsled česar ima škodo ves rumunski narod, ker inozemstvo ne zupa več rumunskemu denarju. Razen tega pada tudi vrednost madžarskega, avstrijskega, bolgarskega in poljskega denarja. Najmanjšo vrednost imata avstrijska krona in poljska marka.

Beležke.

+ Komunisti zapuščajo svojo stranko. Kar je poštenjakov v komunistični stranki, je začelo odpadati, ker se ne strinjajo z nasiljem in umori. Mnogi komunistični prvaki v Dalmaciji so podali v dalmatinskih listih izjave, da izstopajo iz stranke. V komunistični stranki bo ostal kmalu še samo največji izmeček človeške družbe.

+ Klerikalni hinavci se zvijajo na vse načine. Klerikalcem pač nikakor ne gre od srca, da bi odločno obsodili atentata na regenta in na Draškovića. Ker pa končno umora ne morejo odobravati, so umor Draškovića obsodili na tak način, da so ga obsodili obenem z atentatom Principa na bivšega avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda. Tako obsoja umor «Domoljub» menda samo zato, da lahko istočasno švrka po liberalcih, češ da ti sedaj tako kričijo proti morilec, dočim so na drugi strani umor Ferdinanda odobraval. Ne, tudi umora Ferdinanda ne moremo odobravati, dasi se je atentat na Ferdinanda izvršil pod popolnoma drugačnimi okolnostmi. Ta «Domoljubova» obsodba umora po ovinkih je hinavska. Gospodje okoli «Domoljuba», ako ste poštenjaki, obsodite umor naravnost, brez podtikanj.

+ «Avtonomistova» umetnost propagande za avtonomijo obstoji samo v prav nesramnem zavijanju dejstev, kar kaže, da vodi «Avtonomist» neresen in nepošten boj za avtonomijo. Doslej nam «Avtonomist» še vedno ni natančneje obrazložil, kako si predstavlja to avtonomijo, temveč je delal propagando s pomočjo več ali manj zvitih «vicov» po načinu «Strazinih» in «Domoljubovih» zafrkacij, ki vplivajo le na plitke in malo misleče ljudi. «Atonomist» št. 14 prinaša statistiko: Koliko volilcev je glasovalo za ustavo. Po teh številkah pride na poslance, ki so glasovali proti ustavi, 836.861 volilcev, a na poslance, ki so glasovali za ustavo, samo 721.582 volilcev. Že to je laž, ker šteje k volilcem proti ustavi tudi 50.000 muslimanov. Toda pustimo «Avtonomistu» veljati njegove številke, saj z njimi še ni dokazal tega, kar je pač brezdvomno hotel, namreč avtonomistično razpoloženje med narodom. Brez dvoma je v naši državi mogoča danes edinole ustava, ki je bila sedaj sprejeta, ker le ta ustava je lahko dobila toliko glasov za sebe, vsaka druga ustava bi v ustavotvorni skupščini ne mogla biti sprejeta. Saj ob-

stoji opozicija iz tako različnih nasprotujočih si strank, da absolutno ni mogoče misliti, da bi se te stranke na kak način mogle zediniti na enem enotnem ustavnem načrtu. Gospodje okoli »Avtonomista«, ki jim je v prvi vrsti leželo le na kakršnikoli avtonomiji, si morajo biti tudi v svesti, da o avtonomijah danes ne more biti govora, ker so tudi med opozicijo močne centralistične stranke, tako celo komunisti, potem socialisti, zemljoradniki in republikanci. Seveda si te stranke centralistično Jugoslavijo predstavljajo vsaka na svoj način. Od opozicijskih strank bi bilo eventualno mogoče sodelovanje med klerikalci in radičevci, kar je Radič nedavno sam trdil. Da je ustava te skupine nemogoča, je jasno. Ravno tako ne bi mogla biti sprejeta ustava komunistov, eventualno v zvezi s socialisti. Vse te skupine so pre-majhne in ne bi mogle pričakovati niti od daleč podpore drugih strank. Druge večje skupine se iz opozicije ne dajo sestaviti. Oni, ki danes upri-zarjajo prostaško gonjo proti ustavi, delajo ali zavedno ali pa v svoji strankarski zagrizenosti mogoče tudi nezavedno za razrušitev države. Ako se je danes posrečilo sprejeti ustavo, mora biti prav vsak resničen Jugoslovan, kateremu je za obstoj države, vesel — in če se tudi ne strinja z vsemi podrobnostmi naše ustave.

+ **Koga se Italijani bolj bojé, sokolov ali orlov.** Vodja tržaških fašistov, italijanski poslanec Giunta, ki je svoječasno nahujskal tržaško fakinažo na požig Narodnega doma v Trstu, je stavil te dni interpelacijo na italijanskega notranjega ministra, kaj misli ukreniti proti sokolski propagandi. Giunta je dejal v interpelaciji, da razvija Sokol tostran in onostran meje nevarno propagando proti Italiji. — Sokol se torej zdi Italijanom nevaren. Zakaj pa ni stavil tudi interpelacije glede orlov? Na to lahko odgovorimo mi. Zato, ker ti Italijanom niso nevarni. Saj ti niti domačim prevratnim elementom v Jugoslaviji niso nevarni, ker je med njimi samimi vse polno šusteršičijancev, ki jim je Jugoslavija še vedno trn v peti.

Kako se je izvršil atentat na ministra Draškovića.

Morilec-komunist prijet. Aretacija sokrivca atentata.

V četrtek 21. t. m. se je zgodil nečuven zločin. Minister Drašković se je mudil v Delnicah na Hrvatskem na počitnicah, da si utrdi zrahljano zdravje. Kakor vsak dan, tako je šel tudi usodepolnega dne dopoldne v bližnji gozd s svojima dvema otrokoma, z 10letno hčerko in šletnim sinčkom. Tam se je vsedel z otrokoma na klop. V bližini se je nahajal policijski agent, ki je bil pridružen Draškoviću v stražo, v malo večji oddaljenosti pa sta se mudila dva orožnika, ker je bilo policiji znano, da strežejo komunisti Draškoviću po življenju.

Malo pred pol enajsto je prišel po poti, ki vodi skozi gozdič, preprosto oblečen mlad človek, ki je šel malomarno, kakor da se hoče sprehajati. Ko je prišel do skupine očeta in otrok, je za hip postal in pozdravil Draškovića. V trenutku, ko je hotel ta odzdraviti, je potegnil mladenič iz suknje revolver in ga sprožil dvakrat zaporedoma v Draškovića. Minister je bil zadet v srce in je obležal na mestu mrtev.

Po izvršenem zločinu je vrgel atentator revolver od sebe in se spustil v beo. Policijski agent je streljal za njim in ga lahko ranil v glavo. V tem sta prišla atentatorja oba orožnika in ga odvedla v Delnice, kjer se je vest o storjenem umoru bliskovito razširila.

Ogorčeno ljudstvo je hotelo atentatorja ubiti in le z največjo težavo sta ga mogla orožnika obvarovati. V avtomobilu so ga odvedli v Zagreb.

V Zagrebu se je takoj začelo zasliševanje. Atentator je izjavil, da se piše Alija Alijagić, da je star 26 let, doma v Bjelini v Bosni, sedaj mizarski pomočnik brez posla. Vprašan, zakaj je izvršil zločin, je izjavil, da je storil to po naročilu dijaka zagrebške eksportne akademije Dragoljuba Čeljakovića. Dejanje da mu je narekovalo njegovo politično prepričanje.

Ob eni popoldne je zagrebška policija aretirala že tudi atentatorjevega sokrivca Čeljakovića in ga odvedla v zapor.

Popoldne se je nadaljevalo zasliševanje atentatorja Alijagića. Izjavil je, da je odšel v ponedeljek v Lokve z direktnim namenom, da ubije Draškovića. V Zagreb je prišel dne 4. t. m., da bi si poiskal delo, pa ga baje ni mogel dobiti. Sestal se je slučajno s Čeljakovićem, ki je njegov rojak. Ta mu je rekel, da samo zaradi protikomunistične odredbe, takozvane Obznane ne more dobiti dela, avtor Obznane pa da je Drašković.

Dne 17. t. m. je imel zopet stanek s Čeljakovićem, ki ga je nagovarjal, naj ubije Draškovića in mu dal pri tej priliki brovning in pa 300 dinarjev za potovanje v Lokve pri Delnicah. Pokazal mu je tudi, kako se strelja z brovningom in ga poučil o razmerah v Delnicah. Dne 18. t. m. je prišel v Lokve in se nastanil v gostilni »Amerika«. Odšel je trikrat v Delnice in videl prvič Draškovića dne 20. t. m. Vendar pa ga takrat ni hotel ustreliti, ker je bil s svojo družino. Sedaj ga je zopet srečal. Bil je sicer vnovič s svojo deco, a zdaj ni mogel več čakati in izvršil je atentat. Alijagić je izjavil, da je komunist in član komunistične organizacije, odkar ta obstoja. — Zaslišan je bil tudi Dragoljub Čeljaković, ki pa je vsako sokrivdo tajil. Priznal je samo, da je dal Alijagiću 300 dinarjev, to pa le, ker ni imel nič jesti.

Zločin je zbudil v celi Jugoslaviji veliko ogorčenje. Beograjski in drugi listi so poudarjali ob tej priliki, da se ukrene vse potrebno, da se preneči vsaka nadaljnja akcija komunistov, ki bi z umori radi uvedli v naši državi boljševiško krvavo strahovlado.

Pogreb umorjenega ministra.

Umorjenega ministra so prepe-ljali najprej v Zagreb, potem pa v Beograd, kjer se je v nedeljo vršil pogreb. K zadnjemu počitku so Milorada Draškovića spremljali: princ Gjorgje, ministri Pribičević, Kukevec, Kumanudi, Krizman, Zečević in Pucelj, številni poslanci, diplomatski predstavniki, vojni atašeji, zastopniki vseh beograjskih korporacij in vojnih edinic beograjske garnizije. Prišlo je pa tudi iz drugih mest in celo vasi, posebno iz njegovega volilnega okraja mnogo ljudstva, da še enkrat pozdravi moža, kateremu je tolikokrat izkazalo svoje zaupanje.

V saborni cerkvi je truplo slavnostno blagoslovil episkop Hilarij Radonić. — Fin. min. Kumanudi se je poslovil od pokojnika v imenu vlade, in je v svojem govoru spominjal pokojnikove zasluge za državo. — Nato se je g. Ljuba Davidović v imenu demokratskega kluba poslovil od pokojnega ministra ter poudarjal njegove izredne zasluge za našo državo. Ko se je srbska vojska umikala skozi Alba-

nijo, in je srbski narod ostal brez sredstev, takrat je pokojnik pogledal smrti v obraz in s svojo trdno voljo in velikim duhom navdal tudi obupani narod zopet s pogumom.

Dr. Janjić je govoril v imenu skupštine. Spominjal je na zasluge pokojnika za narodno edinstvo. V 20 letih njegovega parlamentarnega delovanja je bil vedno nepristranski tudi proti svojim političnim nasprotnikom in tako si je pridobil globoko spoštovanje vseh. — Minister pravde Gjuričić se je nato v imenu radikalne stranke poslovil od pokojnika. — Po končanem obredu je najprej princ Gjorgje, a za njim ministrski predsednik Pašić, vsi ministri izrekli pokojnikovi rodbini svoje sožalje.

Načelniki ministrstva notranjih zadev so potem dvignili krsto zopet na lafeto. Ob 11. uri je potem spreved ob zvokih žalostinke krenil proti pokopališču.

Na Terazijah sta se poslovila od pokojnega ministra tudi predsednik beograjske občine Dobra Mitrović in v imenu invalidskega udruženja njega podpredsednik Nedić. — V imenu Hrvatov ga je potem pozdravil še bivši ban Tomljenović, ki je poudarjal, da njegove zasluge za ujedinjenje ne bodo nikdar pozabili ne Hrvati, ne Slovenci in ne Srbi. — Za Slovence pa se je minister Pucelj zahvalil pokojnemu ministru Draškoviću za njegovo žrtvovalno delo za ujedinjenje.

Dva vojaška oddelka sta oddala salve, nakar je bilo truplo ob 1. uri popoldne položeno k večnemu počitku.

Novosti.

* **Vesti o regentovi zaroki.** Zagrebška »Riječ« poroča, da trdijo diplomatski krogi, da se je naš regent Aleksander zaročil v Parizu z vojvodinjo Zofijo D'Ysa. Uradnega poročila o tem še ni.

* **Še eden sokrivec atentata na ministra Draškovića** je bil aretiran, in sicer se piše Lopandić.

* **Tudi na ministrskega predsednika Pašića in na notranjega ministra Pribičevića so nameravali atentat.** Preiskava proti morilcu ministra Draškovića je dognala, da je bil pripravljen atentat tudi na ministra Svetozara Pribičevića. V sredo pa so prijeli beograjski detektivi neko sumljivo osebo v okolici Beograda. Ta oseba je izpovedala, da je nameravala ubiti tudi Pašića. Dognalo se je, da je osumljenec član komunističnega terorističnega odbora. Iz tega se vidi, da se je nameravala komunistična manjšina v naši državi z nasiljem in umori polastiti vlade in začeti strahovlado, kakor jo poznamo v Rusiji, kjer so boljševiki pomorili na stotisoče ljudi, med temi mnogo kmetov, ki so se upirali boljševiškem nasilju. Naša dolžnost je, da napremo vse sile, da rešimo našo domovino pred boljševiški grozotami.

* **Aretacija komunistov v Ljubljani.** Ljubljanska policija je v zvezi z atentatom na ministra Draškovića aretirala nekega Galovića, ki je osumljen, da je dne 3. maja izvršil napad na ministra Draškovića v Kolarcu, pa se je takrat napad ponesrečil. Galović je rodom Dalmatinec in je pred vojno študiral na trgovski akademiji Revoltella v Trstu. Po prevratu je prišel v Ljubljano, kjer je verižil. V jeseni je nekemu gospodu odnesel večjo vsoto denarja, ki mu jo je poveril za nakup nekega blaga. Policija ga je takrat iskala, pa ga ni

mogla iztakniti. Kasneje se je njegovo ime imenovalo v zvezi z delovanjem madžarske propagande na Hrvatskem. Tudi zaradi tega ga je policija iskala, pa se je znal vedno skriti. Sedaj pa ga je vendarle doletela usoda. Obenem z Galovićem je bil aretiran tudi neki njegov prijatelj. Kakor poročajo zagrebški listi, so posvečali komunistični zarotniki v Ljubljani posebno pozornost zaradi tega, ker so bili obveščeni, da se namerava podati Drašković iz Delnic v Poljce na Gorenjskem.

* **O zaplenjenih zvonovih.** »Domoljub« piše, da zahtevata madžarska in češka vlada nazaj zvonove, ki jih je zaplenila svoje dni avstrijska vlada, a naša vlada pa jih ne bo zahtevala zato, ker so bili zaplenjeni katoliškim Slovincem in Hrvatom. To je nesramna izmišljotina, katero so si izmislili bratci okoli »Domoljuba« zato, da hujskajo svoje backe in zaslepljen narod proti Srbom. Takšnega nesramnega podtikanja je zmožna samo cupja »Domoljub«, ki na svoji »katoliški« podlagi obrekuje in opravlja svojega bližnjega. Nam se zdi, da tako ne uči katoliška vera. Takšno neupravičeno hujskanje plemen proti plemenu ni delo za državo in naj se »Domoljub« še tisočkrat opravičuje, da je samo proti vladi, a ne proti državi. (Sicer pa naj tudi gospoda pri »Domoljubu« pove svojim backom, da se pri oddaji zvonov niso prav nič protivili, ampak so jih radevolje oddajali za napravo moralnega orožja, seveda, ker je to zaukazal dr. Šusteršič.)

* **Umrl je v Kamniku v 73. letu** posestnik g. Ivan Breznik, oče g. Josipa Breznika, profesorja na ljubljanski realki. Pokojnik je bil zvest pristaš JDS. N. v m. p.!

* **Skupno jugoslovansko in avstrijsko pokopališče.** Znano je že, da se je pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu na Štajerskem določila meja med Jugoslavijo in Avstrijo tako, da bi pripadla cerkev Jugoslaviji, pokopališče pa Avstriji. Sedaj se je dosegla poprava meje v toliko, da nam je tudi pokopališče prisojeno, toda s pogojem, da bodo v njem pokopavali tudi avstrijske državljane.

* **Huda vročina po celem svetu.** Iz vseh držav prihajajo poročila o neznostni vročini. Mnogo smrtnih žrtev je že zahtevala solnčarica. V naši državi je zlasti huda vročina v Dalmaciji in sploh ob morju. V Splitu je bilo te dni na solncu 43 stopinj Celzija. Ljudje so celi dan v morju. Združena z vročino je tudi suša, ki je pri nas že občutna. Dežja pa bržkone še ne bo kmalu, kakor prerokujejo nekateri vremenski preroki. Upajmo, da se vremenski preroki motijo, kajti drugače bo malo koruze, ajde, fižola in tudi krompirja.

* **Zapisrega mariborskega župana.** V ponedeljek popoldne ob 6. je bila svečana seja novega občinskega odbora v Mariboru. Navzoči so bili razun treh vsi odborniki. Sejo je otvoril kot zastopnik vlade okrajni glavar dr. Lajnšič, ki je po kratkem nagovoru zapisregel novega župana Viktorja Grčarja, ta pa potem podžupana Ivana Rogliča. Župan Grčar je takoj prevzel predsedstvo in je v daljšem govoru razvil svoj program, v katerem poudarja zlasti potrebo složnega dela vseh strank za gospodarski in prosvetni razvoj Maribora. Po seji so na magistratnem poslopju razvesili rdečo zastavo ter kratko nato še državno in slovensko. Večje gruče občinstva so župana ob njegovem odhodu iz magistrata pozdravljale.

* **Tečaji za obrtnike.** 28. t. m. zaključil Urad za pospeševanje obrti

prikrojevalni tečaj za krojače, kakor tudi predavanje o kalkulaciji in obrtnem spisu, ki so se vršila od 20. junija t. l. Obenem zaključili pa tudi knjigovodski tečaj, ki se je vršil od 23. junija za obrtnike vseh strok. 27. julija t. l. odpravi Urad za pospeševanje obrti prikrojevalni tečaj za čevljarje v Zireh, za katerega se je prijavilo 44 udeležnikov, 8. avgusta pa prikrojevalni tečaj za krojače v Radovljici.

* **Nevihita v južni Srbiji naredila mnogo škode.** Kakor se naknadno poroča, je bilo neurje, ki je divjalo zadnje dni v južni Srbiji, veliko hujše, kakor se je prvotno mislilo. Škoda je naravnost ogromna, posebno na poljih. Vse telefonske in brzojavne zveze so še sedaj prekinjene. V Velesu je nevihta razbila vrata sreske (okrajne) uprave in odnesla vse akte, ki so imeli veliko zgodovinsko vrednost. Neko osebo je vrgla burja v Vardar.

* **Velika eksplozija v smodnišnici v Pulju.** Okoli polnoči v noči od zadnjega petka na soboto je razsvetil naenkrat mesto Pulj velikanski plamen, kateremu je takoj na to sledila strašna eksplozija. Šipe po oknih so popokale in na mesto so začele padati razne stvari kot kamenje, les, opeka in drugo. Takoj se je raznesel glas, da je eksplodiralo veliko municijsko skladišče pri Pulju in da so celi objekti v plamenu. Prebivalstva se je polastila divja panika, ker je vedelo, da je nevarnost velikanska, ako se vnamejo tudi bližnja skladišča, kjer se nahajajo velikanske množine municije in razstreljiva. K sreči se je posrečilo požar omejiti. Število žrtev je veliko; koliko je mrtvih se še ne ve, število ranjenih pa presega 100. O vojaški straži, ki je bila okoli objekta, ki je eksplodiral, se še ne ve ničesar. Verjetno je, da je pri eksploziji zletela v zrak. Tudi iz okolice dovažajo ranjence, ker so razni predmeti leteli več kilometrov naokoli. Neka goreča snov je padla v luki na parobrod «Albatros», ki je bil v istem hipu ves v plamenu. Rešilna akcija je bila nemogoča, parobrod se je kmalu potopil. Kako je prišlo do eksplozije se še ne ve, vendar se sumi, da je delo zločinske roke. Že dalj časa so opazovali in zasledovali okoli gozda, ki se v njem nahaja skladišče, sumljive elemente. Dva so nedavno aretirali, ker sta prižgala v gozdu ogenj.

* **Na Češkem poneveril — v Ljubljani pa bil aretiran.** Ljubljanski policiji se je posrečilo, da je slučajno prišla in razkrinkala poštnega uradnika iz Hrušovan na Moravskem, kjer je poneveril večje vsote in pobegnil v Ljubljano. Nekemu stražniku se je mladenič zdel sumljiv in ga je zato ustavil in odpeljal na policijo. Neznanec se je legitimiral kot Haber Leopold iz Brna. Policija pa s tem ni bila zadovoljna in je moža natančneje preiskala. Našli so pri njem železniško legitimacijo z njegovo fotografijo in njegovim pravim imenom. Dalje je imel pri sebi prerezano poštno nakaznico za 800 čeških kron in pa čekovne odrezke za nekaj čez 29.000 čeških kron. Mož je končno priznal, da je poštni asi-

stent iz Hrušovan na Moravskem, kjer je te vsote poneveril in pobegnil.

Po svetu.

s. **Krvave bitke med fašisti in socialisti v Italiji.** V Carrari in Monzoni je prišlo do novih spopadov med fašisti in socialisti. V Carrari so socialisti ubili voditelja toskanskih fašistov Petra Procuranteja. Fašisti so nato socialistično občinsko hišo razbili in nekaj hiš znanih socialistov demolirali. Krvavi dogodki so se odigrali v Monzoni, kjer so se sprijeli fašisti, republikanci in socialisti. Na trgu se je vnela prava bitka, v kateri je bilo mnogo ranjenih, a ubitih šest oseb. V Rimu so fašisti napadli socialističnega poslanca Mingrina in ga s palicami tako pretepli, da so ga morali odpeljati v bolnico.

s. **Strašna beda v Rusiji.** Trideset milijonov Rusov iz krajev, ki jih je zadela lakota, zapuščajo v obupu svoja bivališča in se selijo v kraje, kjer ni tako strašne druginje. Predno so ti nesrečni ljudje zapustili svoj dom, so jedli v zadnjem času pse, mačke in podgane. Selitev gre v treh smereh: proti Sibiriji, proti jugu Rusije in proti Moskvi. Vso živino, ki jo najdejo na poti, jo zakoljejo in pojejo. Žitnice, mimo katerih gre struja teh lačnih ljudi, so v hipu izpraznjene. Gruče napadajo vlake in jih plenijo, vsled česar nastaja v prometu velik nered. V več krajih je prišlo do hudih spopadov med vojaštvom ter med lačno in obupano množico.

ČUDEN ZAKONSKI PAR.

V zakonu se čestokrat dogodi, da se mož in žena spreta ter potem nekoliko dni ne govorita. Vendar ta molk ne traja dolgo. Navadno je žena prva, ki jo začne jezik srbeti. Ako začne žena prva govoriti, se možu vedno zdi, da je zmagal, ker ni bilo treba njemu molka prelomiti. Včasih se pa dogodi, da popusti v trmi mož, češ, pametnejši vedno popusti. Takrat pa žena slavi zmago. Takšni dogodki se vedno ponavljajo v zakonih nekoliko živahnejših ljudi.

V New Yorku v Ameriki pa živi zakonski par Baumann, ki molči že preko devet let. Navzlic temu pa sta se mož in žena navadila drug na drugega ter živita sedaj v popolni slogi. Mož je star 75, a žena 45 let. Oba sta pred leti sklenila pred advokatom dogovor, da ne bosta govorila drug z drugim 9 let. Sedaj je teh 9 let preteklo, in onadva sta šla ponovno pred advokata in podaljšala dogovor na daljnjih 9 let.

Cela dogodba pa se je dogodila tako-le: Zakonski par Baumann se sprva ni razumel, ker je bila med obema prevelika razlika v letih. Dnevno je prišlo do preprirov v veliko zabavo sosedov, ki so si zbijali norca iz njiju. Nekega dne je prišlo do zelo hudega spora med obema. Tedaj sta uvidela obadva, da se sploh ne bosta mogla nikoli mirno razgovarjati in da je najbolje, ako sploh prenehata med sabo govoriti. Kar sta mislila, sta tudi izvedla. Za najpotrebnejše se dogovorita pismeno.

Ta žena, s katero je sklenil Baumann ta dogovor molčnosti, je njegova druga žena. Z njo ima tri otroke. S prvo ženo pa je imel sedem otrok moškega in pet otrok ženskega spola. Mož se ne za prve, ne za druge otroke, pa tudi za ženo nič ne briga. Zato se tudi otroci prvega zakona držijo le mačehe.

Vprašali so nekoč Baumanna, če mu ni težko molčati poleg žene. Odgovoril je, da sploh ne namerava prelomiti kdaj molka. Da tako tudi res misli, dokazuje najbolj dogovor molčnosti, ki ga je dal podaljšati za nadaljnjih 9 let. Istega mišljenja je tudi žena. Tudi ona ne misli v tem življenju več govoriti z možem, kar je sicer za ženske, ki so rade klepetave, zelo čudno.

Kaj takega je končno mogoče le v Ameriki. Pri nas bi ženske ne držale molka niti teden dni. Bržkone pa bi se pri nas tudi moškemu ne zdelo preveč prijetno, živeti z ženo na ta način.

Razno.

× **106letni stavec.** Nedavno je slavil v Angliji svoj 106. rojstni dan Frederick William Stabbins. On ni močne telesne postave, ali navzlic temu ni bil v svojem življenju nikdar bolan. Vina v svojem življenju ni nikdar pil. Čeprav je sedaj že toliko star, da ne more več iz hiše, je vendar še svežega duha in se zanima za vse dogodke na svetu.

× **Ali znajo živali šteti?** Neki pasji prijatelj pripoveduje sledeče: Moj pes je nekega dne po obedu zakopal 26 kosti v zemljo. Drugega dne je šel ter jih izkopal 25, prenesel na neki drug prostor ter se poleg njih vlegel. Naenkrat pa je planil pokonci ter šel odkopat še 26. kost na katero je prej pozabil. Jih je moral torej prešteti, pravi pasji prijatelj, da je vedel, da 26. kost manjka. — Tudi ptici znajo šteti, kakor trdijo opazovalci. Neki mlad napol odrasel slavec, ki je bil hranjen vsak dan s tremi muhami, ni prej odletel z mesta, dokler ni dobil tretje muhe. Potem je šel odletel, da si jih poišče sam še več. Teh muh pa seveda ni več štel, ker trdijo naravoslovci, da znajo slavci samo do treh šteti. Slike štejejo baje do štirih, kar pomeni razmeroma visoko nadarjenost, saj tudi opice ne premorejo preko štirih šteti.

× **Velikansko jajce** se nahaja v angleškem muzeju v Londonu. Jajce zvira od neke izumrle vrste ptičev, katerih posamezniki so še živeli v 17. stoletju na otoku Madagaskarju. Pred kakimi 600 leti je bilo teh ptičev baje še zelo mnogo na Madagaskarju. Jajčna

lupina, ki se nahaja sedaj v angleškem muzeju, je tako velika, da bi lahko izlil vanjo 150 kurjih jajc ali pa 50.000 jajčec malega ptiča kolibrija.

× **Število stavk v Italiji.** Po italijanskih uradnih podatkih je bilo v Italiji 1920. leta 1881 stavk, katerih se je udeleževalo 1.267.953 stavkujočih s skupno 16.338.227 stavkujočimi dni. To je največje število od l. 1880.

Ženski kotichek.

Mleko se ne sme piti na eno sapo, ampak po požirkih, kajti če človek izpije več mleka duškomu, zasiri se, prišedši v želodec in se spremeni v kos sira, v katerega sredino težko dospe želodčni sok, brez katerega se ne more prebaviti nobena jed in brez katerega mora ali obležati v želodcu ali pa se skisati, kar je pa na kvar želodcu in zdravju sploh. Posebno otroci naj se navajajo, da za vsakim požirkom zavzijejo kosček kruha.

Matere, učite otroke grgranja! Vsako leto umre za davico mnogo otrok samo zaradi tega, ker ne znajo grgrati, česar se pa ne morejo navaditi kar naenkrat, posebno pa v boleznih ne. Kar bo zdravemu otroku v zabavo, to bo bolnemu orožje zoper smrt.

Bradavice se odpravijo na ta način: zmešaj 8 gramov mlečne kisline, 8 gramov kolodija in 1 gram salicilne kisline in maži s to tekočino večkrat na dan, najbolje s čopičem. Čez nekaj časa postanejo drobljive in se izgube.

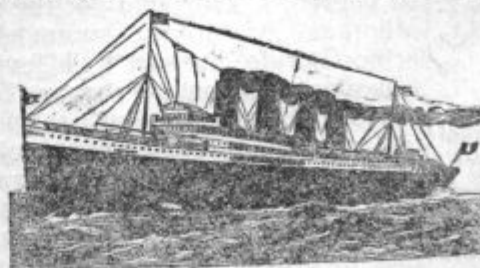
Dr. Teodor Bartošek: «Moderna družba in cerkev», izdal konzorcij «Prosvetne knjižice». Cena broširani knjigi 12 K, po pošti 1 K več. Naroka se pri upravi lista «Vidovdan», Narodni dom, Ljubljana.

Uredba o stanovanjih in najemih ter pravilnik za njeno izvrševanje. V Ljubljani 1921. Založila Tiskovna zadruga. Cena 6 K, po pošti 1 K več, če se denar naprej pošlje. Povzetje stane več. Zgoraj omenjena naredba, ki je sedaj v natisu dostopna najširšim slojem, je za vsakogar tako važna, da ne sme biti ne gospodarja, ne najemnika, ki bi si je ne omislil. Naroči se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

Varčna gospodinja
rabi edinele

GAZELA MILO

ki je najboljša
in najcenejša!

Iz Havre v Ameriko
samo **6 dni.**

Edin najkrajše črte preko Havre, Cherbourg-a in Antwerpen-a v Newyork.

Vozne listke in zavedna pojasnila izdaje edino konc. potovalna pisarna

IVAN KRAKER

— v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41, blizu glavnega kolodvora. —

Delniška glavnica:
K 30.000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerva: okrog
K 10.000.000

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čekre, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjume: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.